

Nazwa projektu

Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2020-2030”

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Pan Prof. Piotr Gliński, Wiceprezes Rady Ministrów, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Pan Wojciech Kaczmarczyk, Sekretarz Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

email: Wojciech.Kaczmarczyk@kprm.gov.pl,

tel. 22 694 75 29

Data sporządzenia: 30.07.2020 r.

Źródło: Art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2017 r o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1909 i 2371)

Nr w wykazie prac: ID76

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem „Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2018-2030” jest wsparcie przez państwo rozwoju międzynarodowych domów spotkań młodzieży jako instytucji istotnych w procesie rozwoju i wychowywaniu młodzieży i osób dorosłych, a w szczególności nawiązywaniu kontaktów między ludźmi w Unii Europejskiej i poza nią, wspieraniu dobrowolnego zaangażowania, mobilności edukacyjnej, solidarności i zrozumienia międzykulturowego.

Międzynarodowe domy spotkań powstawały i rozwijały się dynamicznie w drugiej połowie lat 90-tych ub. wieku. Istotną rolę w powstaniu większości z kilkunastu placówek, a szczególnie w zapewnieniu niezbędnej dla działań infrastruktury odegrały fundusze pochodzące od partnerów z Niemiec. Upływ czasu sprawił, że infrastruktura domów spotkań i ich wyposażenie wymaga nowych nakładów. Istotny jest także charakterystyczny dla funkcjonowania większości organizacji pozarządowych w Polsce fakt braku stabilności zatrudnienia na skutek powiązania go, tak jak całego systemu wynagrodzeń pracowników, z uzyskaniem grantu. Te elementy przyczyniły się do systematycznego pogarszania się sytuacji międzynarodowych domów spotkań i znaczącego ograniczenia ich działalności. Spośród formalnie istniejących obecnie 10 domów spotkań tylko kilka zachowało oryginalny profil działalności. Oferta programowa domów wykraczająca swoim charakterem poza powszechnie obecnie dostępne możliwości wymiany międzynarodowej nie znajduje właściwego zrozumienia i wsparcia lokalnych władz.

W świetle wstępnej analizy najważniejsze problemy i bariery dla rozwoju międzynarodowych domów spotkań, na które odpowiada Program, to:

- brak wystarczających zasobów finansowych dla uzyskania możliwości perspektywicznego planowania pracy pedagogicznej;
- niemożność utrzymania stałej, wykwalifikowanej kadry pedagogicznej wynikająca z braku stabilności finansowej;
- wysokie koszty utrzymania substancji budowlanej, przekraczające możliwości podmiotów prowadzących domy spotkań, dla których głównym źródłem środków finansowych są dotacje projektowe nieobejmujące kosztów całorocznego utrzymania i prowadzenia domu;
- przestarzałe wyposażenie zaplecza dydaktycznego (brak nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych) i zaplecza technicznego, potrzebnego do realizacji działań statutowych (baza hotelowa, gastronomiczna).

Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2020-2030 ma wzmocnić potencjał instytucjonalny domów spotkań poprzez tworzenie warunków do ich stabilizacji infrastrukturalnej oraz kadrowej, przy jednoczesnym podniesieniu jakości oraz zwiększeniu zasięgu i efektywności ich działalności programowej.

Cele szczegółowe Programu zdefiniowano jako:

1. Rozwój instytucjonalny domów spotkań i zwiększenie liczby placówek;
2. Podnoszenie jakości oferty edukacyjnej i skuteczności kształcenia oraz wychowania.
3. Wzmocnienie oddziaływania społecznego międzynarodowych domów spotkań.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Głównym celem Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2020-2030 jest wzmocnienie potencjału instytucjonalnego domów spotkań poprzez tworzenie warunków do ich stabilizacji infrastrukturalnej oraz kadrowej przy jednoczesnym podniesieniu jakości oraz zwiększeniu zasięgu i efektywności ich działalności programowej.

Cele szczegółowe Programu zdefiniowano jako:

1. Rozwój instytucjonalny domów spotkań i zwiększenie liczby placówek;
2. Podnoszenie jakości oferty edukacyjnej i skuteczności kształcenia oraz wychowania.
3. Wzmocnienie oddziaływania społecznego międzynarodowych domów spotkań.

Na program składają się trzy priorytety operacyjne, które porządkują planowane działania.

Priorytet 1. Wsparcie istniejących międzynarodowych domów spotkań

Ścieżka 1a. Wsparcie działalności programowej istniejących domów spotkań

Ścieżka 1b. Wsparcie rozwoju instytucjonalnego istniejących domów spotkań

Priorytet 2. Wsparcie nowych międzynarodowych domów spotkań

Ścieżka 2a. Wsparcie działalności programowej nowopowstających domów spotkań

Ścieżka 2b. Wsparcie rozwoju instytucjonalnego nowopowstających domów spotkań

Priorytet 3. Pomoc techniczna

Priorytet gwarantuje środki finansowe na obsługę realizacji Programu i obejmuje swoim zakresem wsparcie wszystkich horyzontalnych działań i procesów z zakresu przygotowania, zarządzania, wdrażania, koordynacji, monitorowania, ewaluacji, informacji i komunikacji, rozpatrywania skarg oraz kontroli i audytu.

W wyniku podjętej interwencji:

1. Wsparta zostanie działalność placówek prowadzących międzynarodowe domy spotkań – uzyskane wsparcie wpłynie na poprawę równowagi finansowej. Stworzona zostanie również szansa powrotu do działalności placówek, które zaniechały jej z powodów ekonomicznych.
2. Obniżony zostanie, ponoszony przez uczestników, koszt udziału w spotkaniach organizowanych przez międzynarodowe domy spotkań. Wzrośnie dostępność oferty domów dla młodzieży z rodzin o niższych dochodach.
3. Nastąpi wzrost poziomu umiejętności, kompetencji i kwalifikacji animatorów i wychowawców oraz wzrośnie stabilność zatrudnienia kadry pedagogicznej.
4. Wzrośnie skuteczność i jakość działalności programowej oraz spopularyzowana zostanie koncepcja międzynarodowych domów spotkań.

Analiza aktualnej sytuacji działających domów spotkań wskazuje, że pozyskane z Programu środki, mimo ich ograniczonego wolumenu, pozwolą również na znaczące uatrakcyjnienie oferty domów, co było dotąd

niemożliwe ze względu na długotrwałe trudności finansowe. W trakcie prac nad Programem zidentyfikowano 10 domów spotkań realizujących swoją misję w bardzo zróżnicowanym stopniu. Zakładając uzyskanie wsparcia na poziomie 200 -300 tysięcy złotych w skali roku można spodziewać się, że nawet dla organizacji o wielomilionowym budżecie będzie ta kwota istotna dla poprawy stabilności finansowej i ubogacenia oferty.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Międzynarodowe domy spotkań są specyficzną formułą międzynarodowej wymiany oświatowej i kulturalnej. Formuła ta została rozwinięta w Niemczech w powiązaniu z koncepcją edukacji obywatelskiej i niemiecką polityką historyczną zmierzającą do popularyzacji wizerunku Niemiec jako kraju demokratycznego, wolnego od rasizmu i ksenofobii, który uporał się ze spuścizną II wojny światowej.

Istnieje duże zróżnicowanie jeśli chodzi o organ prowadzący międzynarodowe domy spotkań oraz spełniane przez nie funkcje wykraczające poza problematykę wymiany. Podmioty prowadzące domy spotkań to głównie: władze samorządowe (kraj, związkowy, miasta, gminy, powiaty), związki wyznaniowe (diecezje katolickie i ewangelickie) oraz fundacje prowadzone przez różne środowiska (partie polityczne, biznes, instytucje ze sfery edukacji, kultury itp.). W zdecydowanej większości to organ prowadzący, w oparciu o własne środki, zapewnia finansowanie bieżącej działalności domów spotkań tj.: utrzymanie budynku wraz z jego eksploatacją (czynsz, opłaty, media, rachunki, remonty) oraz utrzymanie terenu; zatrudnienie personelu pedagogicznego, jak i obsługi; wyposażenie budynku wraz z pomieszczeniami biurowymi, salami edukacyjnymi; utrzymanie bazy noclegowej i gastronomicznej. Co do bieżącej działalności programowej domów spotkań to może być ona finansowana przez podmiot prowadzący lub ze środków zewnętrznych jak np. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Francusko-Niemieckie Biuro ds. Młodzieży (l'Office Franco-Allemand pour la Jeunesse), Erasmus +.

We Francji międzynarodowa wymiana młodzieży, także ta która związana jest z działalnością Francusko-Niemieckiego Biura ds. Młodzieży odbywa się w oparciu o bazę lokalową Federacji Auberge de la Jeunesse.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	1	-	NIW-CRSO będzie instytucją zarządzającą programem
Międzynarodowe domy spotkań młodzieży	15	Dane szacunkowe (Założenia projektu)	Organizacje uzyskają wsparcie ze środków Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rozwój istniejących domów spotkań, reaktywację placówek, które z różnych przyczyn zaprzestały czynnej działalności edukacyjnej lub tworzenie nowych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt programu został opracowany przy współpracy z grupą ekspertów reprezentujących funkcjonujące międzynarodowe domy spotkań powołanych przez Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego. Prace zespołu odbywały się w okresie luty - marzec 2020.

Zaplanowano przeprowadzenie konsultacji publicznych równoległe z procesem opiniowania i uzgodnień. Projekt Programu został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Projekt Programu został skierowany do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem w celu jego opiniowania. Wyniki konsultacji zostaną omówione w raporcie z konsultacji i dołączone do niniejszej Oceny Skutków Regulacji po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	32,5
budżet państwa	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	32,5
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-2,5	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-32,5
budżet państwa	-2,5	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-32,5
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Realizacja Programu będzie finansowana z krajowych środków publicznych w ramach dotacji celowej z budżetu państwa. W 2020 r. na realizację Programu zostanie przeznaczonych 2,5 mln zł. ze środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Od 2021 r. na realizację Programu rocznie zostanie przeznaczonych 3,0 mln zł., w tym 2,85 mln zł. na dofinansowanie beneficjentów w ramach priorytetów Programu i 0,15 mln zł. na zwiększenie dotacji podmiotowej NIW-CRSO w związku ze zwiększeniem wydatków organizacyjnych, w tym zwiększenie limitu etatów (1 etat) do obsługi Programu. Wejście w życie Programu nie spowoduje dodatkowych kosztów dla sektora finansów publicznych i nie będzie podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Oszacowanie kosztów realizacji programu zostało oparte o analizę obecnego stanu funkcjonowania międzynarodowych domów spotkań młodzieży w Polsce oraz wiedzę ekspercką – poszczególne typy działań zostały zaplanowane dla zakładanej w perspektywie docelowej liczby 15 placówek oraz maksymalnej liczby uczestników w danym roku wdrażania Programu. Na tej podstawie zostały ustalone wartości wskaźników dla poszczególnych rezultatów. Środki na realizację celów Programu w poszczególnych latach wdrażania Programu zaplanowane zostały w wysokości ogółem w pierwszym roku 2,5 mln zł rocznie, a w latach następnych 3 mln zł rocznie, co daje łączną sumę 32,5 mln zł w całej perspektywie programowej 2020-2030 (finansowane z budżetu państwa), w tym: • Wsparcie istniejących domów spotkań – 20,8 mln zł, • Wsparcie nowopowstających domów spotkań młodzieży – 9,1 mln zł • Obsługa techniczna Programu (oprócz wynagrodzeń pracowników biura) – 2,6 mln zł.											

	Nierównomierne rozłożenie środków na poszczególne priorytety wynika z faktu, że organizacje ubiegające się w pierwszym roku przystąpienia do Programu w Priorytecie 2 po uruchomieniu działalności będą mogły w latach następnych ubiegać się jedynie o dotacje ze środków Priorytetu 1. Tym samym liczba beneficjentów Priorytetu 1 będzie zawsze przewyższać liczbę beneficjentów Priorytetu 2.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4-5	6-10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	2,5	3,0	3,0	3,0	6,0	15,0	32,5
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Nie dotyczy						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektu uchwały Rady Ministrów może mieć wpływ na MŚP i sektor dużych przedsiębiorstw, w postaci ewentualnego zakupu usług przez NIW- CRSO na wsparcie wykonania działań zaplanowanych w programie lub realizacji projektów inwestycyjnych obejmujących rozwój infrastruktury placówek (remonty, rozbudowy, zakup wyposażenia). W związku z tym, że realizacja Programu finansowana będzie z krajowych środków publicznych w ramach dotacji celowej z budżetu państwa, a koszty obsługi Programu ze środków publicznych w ramach dotacji podmiotowej z budżetu państwa, wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe został wykazany w formularzu OSR do Projektu ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wdrożenie Programu może pozytywnie oddziaływać na rynek pracy. Uczestnictwo w Programie może mieć pozytywny wpływ na wiedzę i umiejętności uczestników spotkań przydatne w procesie poszukiwania miejsca pracy oraz może przyczynić się do ich rozwoju zawodowego a w wymiarze krajowym pozytywnie wpłynie na wzmocnienie kapitału ludzkiego.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: - społeczeństwo obywatelskie, - system edukacji	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Program zakłada wsparcie już istniejących międzynarodowych domów spotkań, reaktywację placówek, które z różnych przyczyn zaprzestały czynnej działalności edukacyjnej, tworzenie nowych domów spotkań i wspieranie ich rozwoju, oddziaływanie na społeczności lokalne ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów o podobnej misji, celach i zadaniach, a także budowanie sieci i partnerstw oraz popularyzację modelu międzynarodowych domów spotkań. Realizacja celów szczegółowych Programu umożliwi osiągnięcie takich efektów, jak: • uzyskanie zrozumienia i uznania wartości koncepcji międzynarodowych domów spotkań przez społeczeństwo oraz organy rządowe i samorządowe odpowiedzialne za system oświaty, • wzrost zainteresowania proponowaną ofertą edukacyjną wśród potencjalnych odbiorców, • rozwiązanie problemów z utrzymaniem infrastruktury domów spotkań i finansowaniem ich działalności programowej, • włączenie i wykorzystanie w budowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz politykę historyczną Polski potencjału i możliwości, jakie stwarza sprawdzona koncepcja międzynarodowych domów spotkań, • zapewnienie środków na rozwój instytucjonalny działających domów spotkań oraz na zwiększenie liczby placówek przez reaktywację wcześniej istniejących i tworzenie nowych placówek.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że uchwała Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2020-2030 zostanie wykonana w planowanej perspektywie. Instytucja Zarządzająca we współpracy z Komitetem Sterującym - Monitorującym wdroży Program przeprowadzając konkursy dotacyjne i monitorując osiągnięcie rezultatów na przewidzianym poziomie wskaźników.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Program będzie podlegał systematycznemu monitoringowi oraz okresowej ewaluacji. Monitoring będzie prowadzony z myślą o ocenie procesu wdrażania Programu. W trakcie prowadzonych działań będą się odbywać między innymi spotkania, seminaria i szkolenia, podczas których uczestnicy będą mogli się wypowiedzieć na temat realizacji Programu, zaobserwowanych zmian, będą mogli zgłaszać postulaty i uwagi.

Ocena Programu obejmie głównie: opracowanie planu ewaluacji obejmującego różne fazy realizacji Programu, przeprowadzenie ocen związanych z monitorowaniem realizacji Programu, w szczególności, w przypadku gdy monitorowanie wykazuje znaczące odstępstwa od początkowo określonych celów lub gdy zgłoszone są propozycje zmian w Programie, przeprowadzenie ewaluacji w połowie realizacji okresu Programu oraz na zakończenie Programu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy